

INFORME: AGRESSION 2018. ANEM A PITJOR I SENSE FRENS

Des d'inicis de 2016 es compta en el sistema penitenciari català amb un sistema de classificació dels incidents violents soferts pels treballadors/es introduït per l'Administració que ha permès realitzar un seguiment raonable en un espai temporal significatiu i que ja s'estén a tres anys, de 2016 a 2018.

La conclusió clara i terminant és que, igual que a la resta de l'Estat, **les agressions han anat creixent de manera desmesurada i contínua a pesar que la població interna s'hagi mantingut remarcablement estable durant el període considerat:**

	Població penitenciària a 31 de desembre	Incidents totals	Agressions temptatives
2016	8.566	313	263
2017	8.367	411	335
2018	8.367	503	424

D'acord a les xifres oficials facilitades a les organitzacions sindicals per l'Administració des d'inicis de 2016, elaborades i adjuntes al present informe, per a **CCOO** s'observen els següents punts:

- **El nombre d'incidents totals no deixa d'augmentar.** Si el 2016 van ser 313, el 2017 van pujar a 411 (92 incidents més) i el 2018 han passat a ser 503 (un altre increment de 92 incidents en termes absoluts). **L'increment d'agressions no només no disminueix sinó que es manté en el temps sense cap atenuació.**
- **La quantitat d'incidents greus (agressions directes, temptatives greus i lesions amb baixa laboral) no només no es redueix sinó que es dispara de manera absolutament descontrolada.** Si el 2016 van ser 46 incidents greus i el 2017 van ser 57, el 2018 s'han disparat a 95, doblant àmpliament les xifres de 2016 i superant en més d'un 60% les de 2017.
- **Les agressions directes d'interns amb voluntat de danyar als treballadors augmenta també sense cap fre.** Si el 2016 van ser 103, el 2017 es van incrementar en 41, arribant fins a 144. El 2018 s'han incrementat en altres 41, fins a arribar a 185 agressions directes. Dit d'una altra manera, **durant l'any 2018 s'ha produït als centres penitenciaris catalans un incident d'agressió consumada contra un o més funcionaris cada dos dies.**

- **Si a les agressions consumades sumem les temptatives d'agressió, el nombre d'incidents en els mòduls no psiquiàtrics durant el 2018 s'eleva a 406.** Per contra, el 2017 van ser 333, la qual cosa suposa un increment en números absoluts de 73 incidents (un 22% en termes relatius).
- **Dos centres, el CP Quatre Camins i el CP Brians 1, continuen sent els forats negres del sistema, concentrant gairebé un 48% de totes les agressions i intents d'agressió.** El 2017 van concentrar més del 60% d'aquests incidents però la disminució del percentatge al 2018 només indica que les agressions, lluny de ser pròpies de centres concrets, **han fet metàstasi per tot el sistema.**

L'augment salvatge dels incidents, sense cap correlació amb la població interna existent en el sistema, indica que **la situació no és conjuntural sinó endèmica i amb tendència clara a un empitjorament, independentment que la població interna augmenti o disminueixi en el futur. No és el número o la tipologia d'intern la causa del problema sinó les polítiques que s'apliquen per part de la Secretaria, i especialment la completa absència de polítiques preventives.**

Un altre problema és **l'envelliment de la plantilla** a causa d'una política suïcida en matèria de personal, sense oposicions des de fa 10 anys, amb un decret de segona activitat inoperant i sobrepassat i sense jubilació anticipada que pugui resoldre la situació.

De 4.644 treballadors penitenciaris a Catalunya, 1.300 tenen 55 anys o més i altres 1.091 tenen entre 50 i 54 anys, és a dir, **més de la meitat de la plantilla han d'enfrontar-se amb edats de 50 anys o més a interns d'una edat mitjana molt inferior** (el 60% són menors de 40 anys), **l'agressivitat dels quals no cessa d'augmentar.** Aquest envelliment incideix de manera greu en les conseqüències de les agressions que sofreixen els treballadors penitenciaris.

En els dos centres (CP Brians 1 i CP Quatre Camins) on es produeixen gairebé la meitat dels incidents d'agressió la plantilla major de 50 anys en interior puja al 47% (CP Brians 1) i al 44% (CP Quatre Camins), és a dir, **pràcticament la meitat.**

En el CP Joves, que de manera irresponsable concentra un gran nombre d'interns majors de 21 anys i menors de 25 anys (segons l'article 173.1 del Reglament penitenciari, interns "joves" són els menors de 21 anys però de manera "extraordinària" els mòduls i centres de joves podran acollir interns que no hagin complert els 25 anys), **el 63% de la plantilla d'interior, la que concentra els incidents d'agressions, és**

major de 50 anys i gairebé un 60% d'aquests són majors de 55 anys que han de fer front a la violència d'interns menors de 25 anys.

No obstant això, la pitjor conseqüència que **CCOO** extraiem de les xifres és que **l'Administració no ha fet absolutament res, no ja per a impedir aquest augment, sinó simplement per a tenir-ho sota control i encara menys per a revertir-ho.** No s'ha pres durant el 2018, ni en el que portem de 2019, **cap mena de decisió ni ha formulat el pla de xoc amb mesures específiques i urgents que l'actual situació d'enfonsament total en matèria de seguretat requereix amb una urgència extrema.**

Resulta absolutament revelador que **el Pla Estratègic d'Execució Penal d'Adults**, recentment publicat per la Secretaria de Mesures Penals, Rehabilitació i Atenció a la Víctima, **no inclogui en cap lloc de les seves 109 pàgines d'esquemes la més mínima referència al problema de les agressions.** Senzillament sembla que **el problema no existeix.**

Ens trobem amb una Secretaria de Mesures Penals que, com la resta del Govern, **es dedica a realitzar polítiques de gestos grandiloqüents sense cap contingut real**, com per exemple, el recent Pla Estratègic que fixa punts a aconseguir sense que digui com, ni amb quins mitjans, i **que encobreixen una inacció generalitzada segons la qual "qui dia passa, any empeny", un enfonsament continu de les condicions de treball dels treballadors/es públics i una degradació general i progressiva dels serveis públics que s'ofereixen als ciutadans.**

Barcelona a 29 de març de 2019

AGRESSIONS 2018							
	Agressions		Temptatives		Lesions		Total
	Greus	Lleus	Greus	Lleus	Greus	Lleus	
GENER	4	11 (8) ¹ + 10 (9) ^{1,3}	-	9 + 1PSQ ²	-	3	38 (34) ¹
FEBRER	2	6 (4) ¹ + 9 (8) ^{1,3} + 1 PSQ ²	2	12 + 1PSQ ²	-	1	34 (31) ¹
MARÇ	4	3 (1) ¹ + 11 ³	1	12 + 1PSQ ²	-	-	32 (30) ¹
ABRIL	2	5 + 6 (5) ^{1,3} + 1PSQ ²	1	15	-	5 (4) ¹	35 (33) ¹
MAIG	1	3 + 1 ³	-	12	3	3	23
JUNY	4	3 (1) ¹ + 8 (7) ^{1,3}	2	21 + 1PSQ ²	4	4 (2) ¹	47 (42) ¹
JULIOL	5 + 1PSQ ²	6 (4) ¹ + 8(7) ^{1,3} + 2(1)PSQ ^{1,2}	3	16 + 1PSQ ²	2	5 (2) ¹	49 (42) ¹
AGOST	1 + 1PSQ ²	6 + 12 (10) ^{1,3} + 2(1)PSQ ^{1,2}	3	10	5 (3) ¹	6 (2) ¹	46 (37) ¹
SETEMBRE	2	3 (2) ¹ + 8 (7) ^{1,3}	3	22 + 1PSQ ²	4	8 (2) ¹	51 (43) ¹
OCTUBRE	4	9 (5) ¹ + 16 (14) ^{1,3}	6	19 (17) ¹	2 (1) ¹	6 (3) ¹	62 (50) ¹
NOVEMBRE	3	3 (1) ¹ + 12 ³	3	13	8 (7) ¹	3(2) ¹	45 (41) ¹
DESEMBRE	3 + 2PSQ ²	12 (11) ¹³	4	12 + 1PSQ ²	6 (4) ¹	1	41 (38) ¹
TOTAL 2018	35 + 4PSQ²	58 (40)¹ + 113(102)^{1,3} + 6(4)PSQ^{1,2}	28	173 (171)¹ + 7PSQ²	34 (28)¹	45 (25)¹	503 (444)¹
TOTAL 2017	20 + 1PSQ²	43 (33)¹ + 85³ + 5PSQ²	12	163 (159)¹ + 6PSQ²	26 (24)¹	50 (39)¹	411 (384)¹

Notes:	^{1.} Entre parèntesi, casos únics descomptades les repeticions en categories diferents
	^{2.} Casos ocorreguts en mòduls psiquiàtrics
	^{3.} Agressions sense assistència sanitària ni lesions

Agressió greu: Acte voluntari i intencionat de l'intern d'agredir físicament a un funcionari i que requereix assistència hospitalària externa que comporta baixa laboral.

Agressió lleu: Mateixa definició que greu però que no comporta baixa laboral com a conseqüència. Inclou les escopinades com a agressió des d'abril de 2016.

Temptativa: Agressió que no requereix atenció sanitària. Divideixi's des de març de 2016 en greus i lleus en funció de la naturalesa de l'agressió.

Lesions greus: Danys que requereixen assistència sanitària i comporten baixa laboral causats per actes dels interns que es consideren no voluntaris o no intencionats.

Lesions Lleus: Danys que poden comportar o no assistència sanitària i no comporten baixa laboral.

	Agressions														
	Greus						Total Greus	Lleus						Total Lleus	Total
	QC	B1	B2	JO	PB	Rest		QC	B1	B2	JO	PB	Rest		
GENER	1	-	1		1	1	4	5	4	3	2	3	4	21	25
FEBRER	2	-	-	-	-	-	2	5	3	2	2	2	1	15	17
MARÇ	1	1		1	-	1	4	3	4	-	3	3	1	14	18
ABRIL	1	-	1	-	-	-	2	1	2	5	1	2	-	11	13
MAIG	-	1	-	-	-	-	1	2	-	1	1	-	-	4	5
JUNY	1	1	-	-	1	1	4	2	3	1	1	3	1	11	15
JULIOL	2	1	1	-	-	1	5	2	3	6	2	-	1	14	19
AGOST	-	-	-	-	-	1	1	1	6	4	3	-	4	18	19
SETEMBRE	-	2	-	-	-	-	2	1	6	1	-	2	1	11	13
OCTUBRE	3	1	-	-	-	-	4	9	4	3	1	2	6	25	29
NOVEMBRE	1	1	1	-	-	-	3	4	4	1	3	-	2	14	17
DESEMBRE	-	-	-	-	1	2	3	-	-	3	3	3	3	12	15
TOTAL	12	8	4	1	3	7	35	35	39	30	22	20	24	170	205

Agressió greu: Acte voluntari i intencionat de l'intern d'agredir físicament a un funcionari i que requereix assistència hospitalària externa que comporta baixa laboral.

Agressió lleu: Mateixa definició que greu però que no comporta baixa laboral com a conseqüència. Inclou les escopinades com a agressió des d'abril de 2016.

	Temptatives												Total
	Greu						Lleu						
	QC	B1	B2	JO	PB	Rest	QC	B1	B2	JO	PB	Rest	
GENER	-	-	-	-	-	-	4	4	1	-	-	-	9
FEBRER	1	-	1	-	-	-	5	3	1	1	-	2	14
MARÇ	1	-	-	-	-	-	2	4	1	-	2	3	13
ABRIL	-	-	-	1	-	-	5	6	2	-	-	2	16
MAIG	-	-	-	-	-	-	2	3	1	4	1	1	12
JUNY	-	-	-	1	-	1	3	9	3	4	-	2	23
JULIOL	1	1	-	1	-	-	2	8	-	3	-	3	19
AGOST	-	-	2	-	-	1	2	-	5	2	1	-	13
SETEMBRE	2	1	-	-	-	-	7	5	2	2	2	4	25
OCTUBRE	-	2	-	1	-	3	4	3	4	2	2	4	25
NOVEMBRE	1	1	-	-	-	1	1	2	3	6	-	1	16
DESEMBRE	1	-	1	-	1	1	3	-	1	2	-	6	16
TOTAL	7	5	4	4	1	7	40	47	24	26	8	28	201

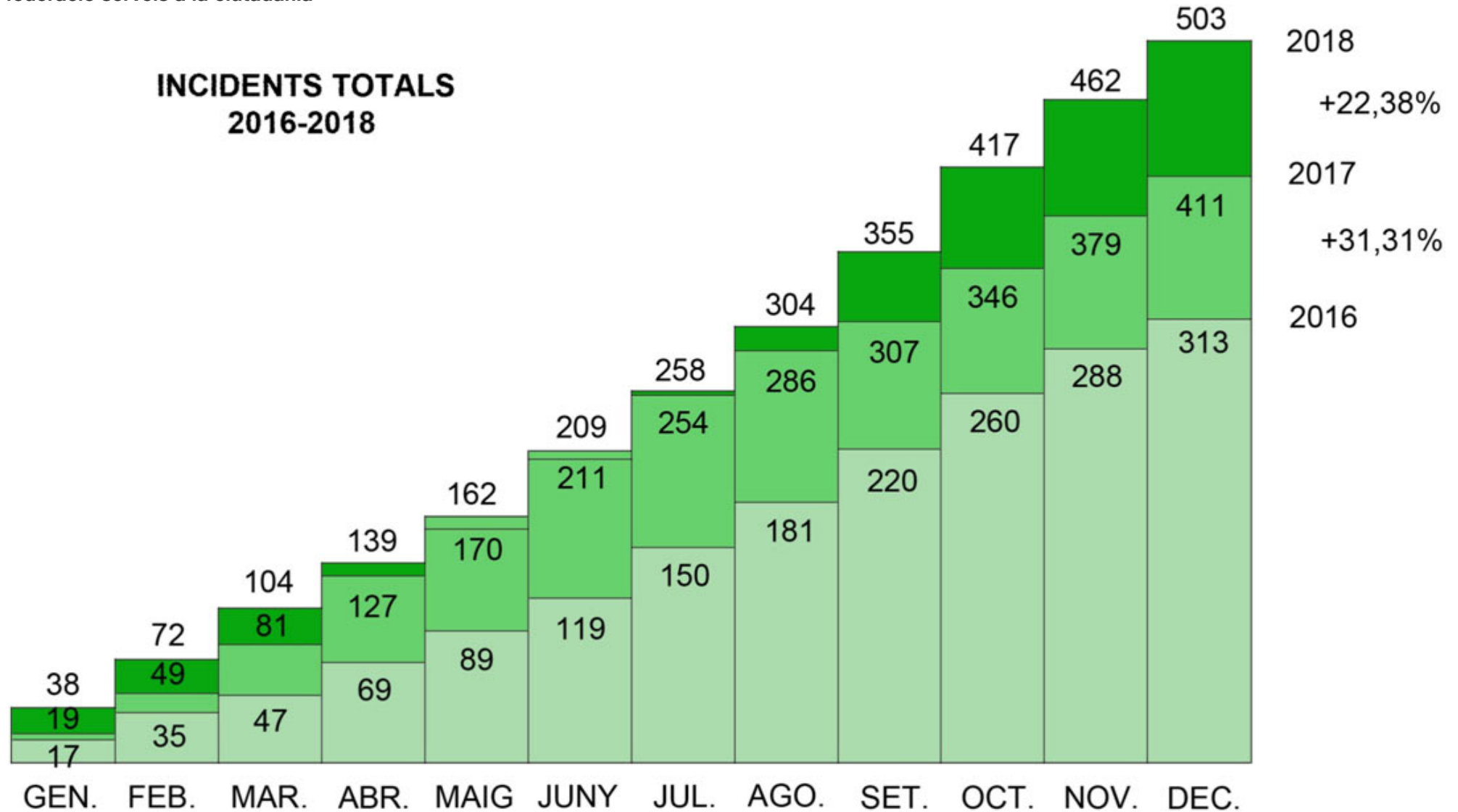
Incidents d'agressions i temptatives d'agressió per centres

Centres/Incidents	Agr. greus	Agr. lleus	Total agr.	Temp. greus	Temp. lleus	Total temp.	Total combinat
CP Quatre Camins	12	35	47 (22,93%)	7	40	47 (23,38%)	94 (23,15%)
CP Brians 1	8	39	47 (22,93%)	5	47	52 (25,87%)	99 (24,39%)
CP Brians 2	4	30	34 (16,59%)	4	24	28 (13,93%)	62 (15,27%)
CP Joves	1	22	23 (11,22%)	4	26	30 (14,93%)	53 (13,05%)
CP Puig de les Basses	3	20	23 (11,22%)	1	8	9 (4,48%)	32 (7,88%)
Resta de centres	7	24	31 (15,12%)	7	28	35 (17,41%)	66 (16,26%)
TOTAL	35	170	205	28	173	201	406

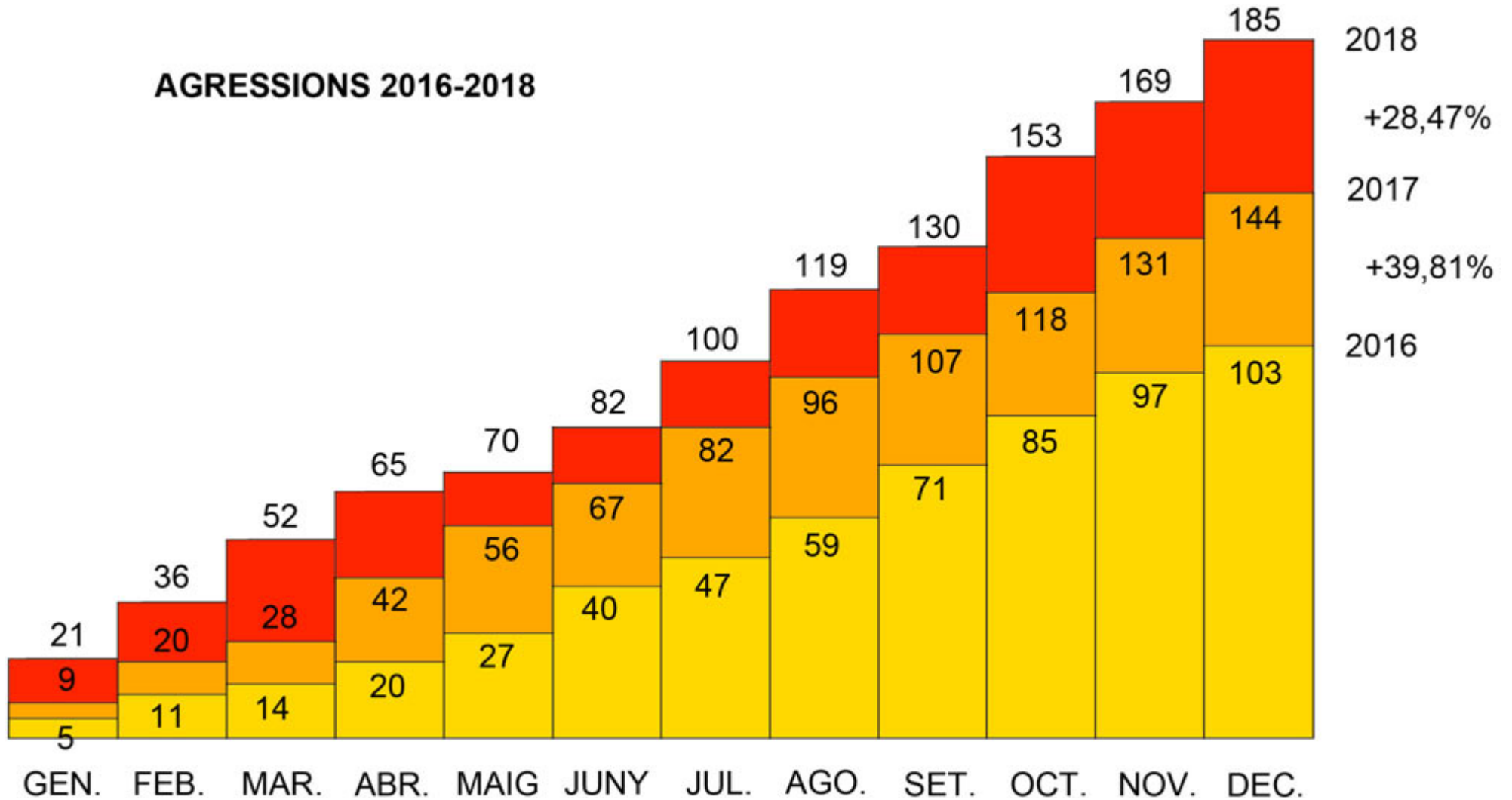
Funcionaris amb baixa laboral a conseqüència d'incidents amb interns

Funcionaris 2019	Agressions greus	Lesions greus	Total
Gener	5	-	5
Febrer	4	-	4
Març	4	-	4
Abril	2	-	2
Maig	1	5	6
Juny	7	2	9
Juliol	7 + 2PSQ	2	11
Agost	1	7	8
Setembre	2	5	7
Octubre	4	2	6
Novembre	3	11	14
Desembre	4 + 2PSQ	7	13
	44 + 4PSQ	41	89

**INCIDENTS TOTALS
2016-2018**

AGRESSIONS 2016-2018

**INCIDENTS GREUS
2016-2018**

